

***Готові до школи у 2024 – заходи
на багатьох мовах для сімей з
імміграційною історією щодо
переходу від дитсадка до
початкової школи***

Informationen für Familien mit Einwanderungsgeschichte

Die Aktivitäten für die Familien mit den Kindern sind innerhalb der AG Rucksack Übergang KiTa-Grundschule des KI NRW-Verbundes, 2020 fachlich begleitet durch die LaKI, ausgearbeitet worden.

Aufgrund der weiterhin bestehenden großen Nachfrage wurde die Broschüre 2024 überprüft und aktualisiert.

Die entwickelte Handreichung für Familien erhebt keinen Anspruch auf Vollständigkeit und sollte nicht als Ersatz der Bemühungen im Übergang durch Regelangebote verstanden werden. Sie kann allerdings für mehrsprachige Familien eine sinnvolle Ergänzung im Übergang von der KiTa in die Grundschule darstellen.

Autorinnen und Autoren: KI Bottrop, KI Duisburg, KI Gelsenkirchen, KI Kreis Recklinghausen, KI Kreis Viersen, Landesweite Koordinierungsstelle Kommunale Integrationszentren NRW (LaKI), MKJFGFI NRW 2024

Fotos und Illustrationen: © MKJFGFI NRW 2024

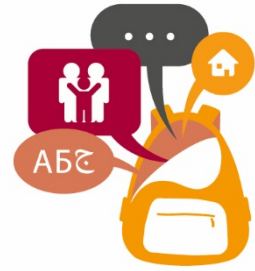
Verfügbar auch in den Sprachen:

Albanisch, Arabisch, Bulgarisch, Deutsch, Englisch, Farsi, Französisch, Griechisch, Italienisch, Kurmanci, Polnisch, Rumänisch, Ukrainisch, Russisch und Türkisch.

Заняття з дитиною

Це я і я вже це вмію

Коли дитина іде в школу, то вона початковий школяр, але аж ніяк не початковий учень! Врешті-решт, їй вже близько 6 років, і за цей час вона дуже багато чому навчилася.

Завдання: Малюнок крейдою «Це - я»

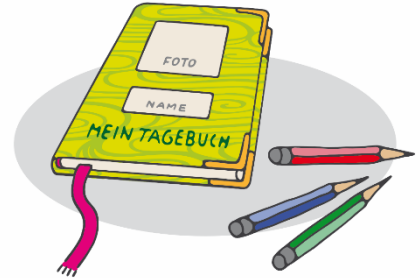

Разом з Вашою дитиною виберіть надворі гарну рівну ділянку, на якій вам буде зручно малювати крейдою. Після цього ви можете зробити наступне:

- 1) Ваша дитина лягає горілиць на землю, а Ви обводите крейдою її силует.
- 2) А потім ви міняєтесь. Ви лягаєте на деякій відстані від зображення Вашої дитини, а дитина обводить контур Вашого тіла.
- 3) Поговоріть тепер з Вашою дитиною про те, чого ще не вистачає і намалюйте відсутнє: очі, ніс, вуха, рот, волосся, одяг ...
- 4) Напишіть над малюнками імена.
- 5) Розкажіть одне одному, що ви особливо любляете і намалюйте речі навколо вашого малюнка: морозиво, іграшку, тварин ...
- 6) А тепер поговоріть про те, що саме кожен з вас добре вміє робити і додайте це до малюнку: грати у футбол, співати, забиратися догори. Замість того, щоб малювати, можна також просто щось зобразити, а інший з вас має вгадати, що малює на увазі.
- 7) Поговоріть з Вашою дитиною про речі, з якими б ви ще хотіли ознайомитись і додайте їх до вашого малюнку.
- 8) І наостанок зробіть гарний знімок цих малюнків. Можливо, Ваша дитина захоче взяти цей знімок з собою до школи у перший шкільний день. Він допоможе їй розказати про себе і додасть впевненості!

Завдання: Мій щоденник «Я вже це вмію»

Якщо Ваша дитина відчуває, що їй довіряють самостійне виконання доручень і завдань, вона набирається сміливості і впевненості у собі. Це дуже важливо в той час, коли починається щось нове. Багато розмовляйте з Вашою дитиною про те, чим би вона хотіла займатись цього дня або які завдання вона хотіла б взяти на себе (напр., полити квіти, накрити на стіл, допомагати готувати їжу або випікати печиво ...).

- 1) Візьміть білі аркуші паперу і згорніть їх разом у невеличкий зошит або купіть готовий зошит без ліній.
- 2) Нехай Ваша дитина наклеїть на першій сторінці свою світлину і напише під нею своє ім'я.
- 3) Домовтесь про те, що цей зошит буде дитячим щоденником. Кожного дня дитина буде малювати на одній сторінці те, чим вона займалась у цей день або що вона зробила самостійно. Було б добре, якби Ви також що-небудь написали. Спитайте Вашу дитину, який підпис Ви маєте зробити:

Приклад: Сьогодні я накрити на стіл. Сьогодні я їздив на самокаті. Сьогодні я намалював весняну картинку.

Що я дам своїй дитині з собою у її новий життєвий простір «школа»?

Завдання: Кульок першокласника

Повісьте на стіну в квартирі малюнок порожнього кулька першокласника і наповнійте його протягом наступних тижнів до зарахування до школи разом з Вашим «школярем». В цей символічний кульок першокласника можна покласти все, що Ви дарували Вашій дитині останніми роками, наприклад, любов до дитини, довіру, читання вголос книжок з малюнками, рухливі ігри, малювання і майстрування, любов до інших людей і тварин ...

Вам спаде на думку ще багато чого іншого!

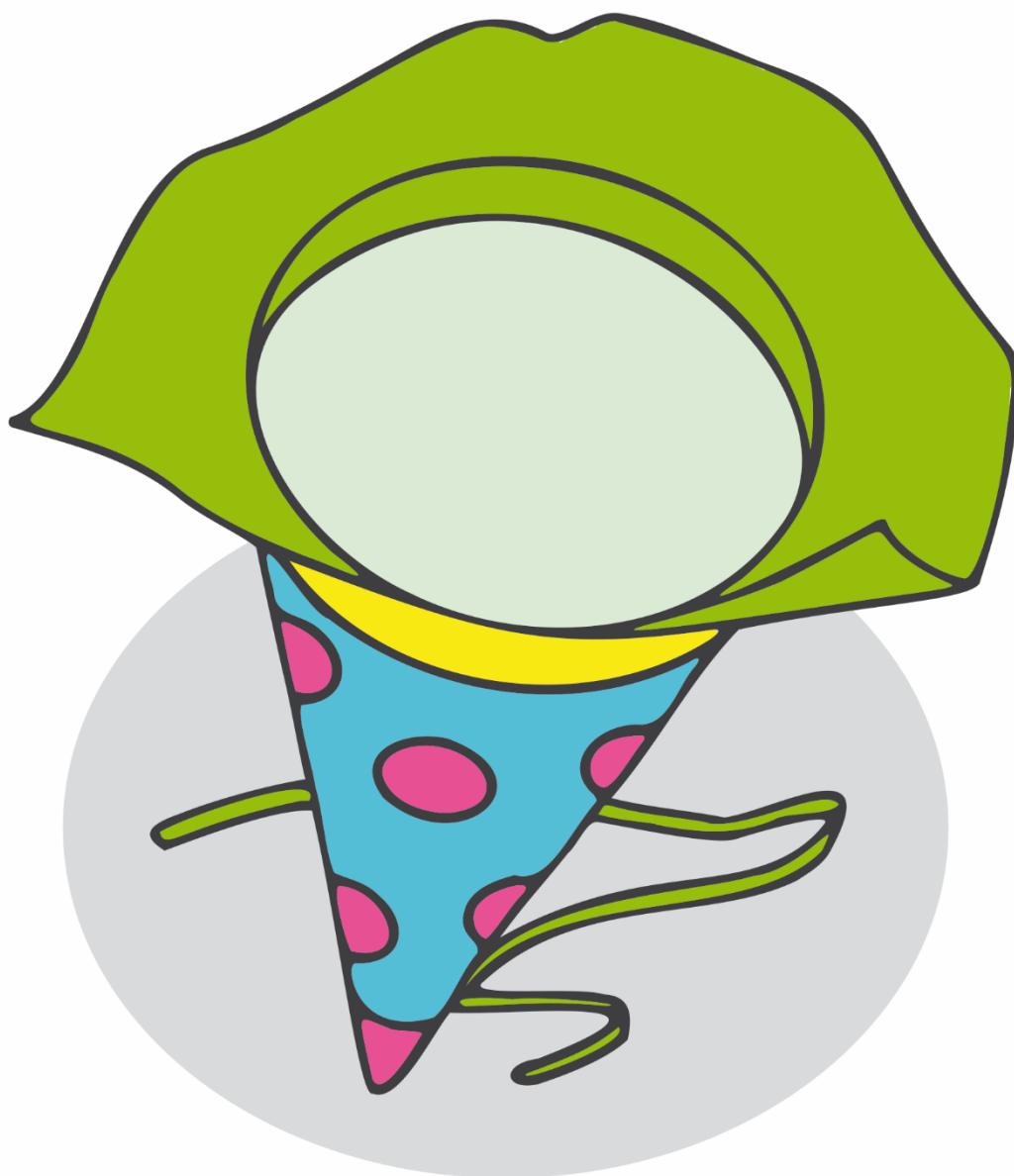
- 1) Для кожної риси і кожної діяльності Ваша дитина намалює символ і виріже його. Ось кілька порад:

- 2) Разом з Вашою дитиною приклейте цей символ до кулька першокласника. Двічі або тричі на тиждень додавайте разом з Вашою дитиною новий символ.
- 3) Призначте з Вашою дитиною постійний час, наприклад, перед тим як іти в ліжко, щоб подивитись разом на кульок першокласника. Поговоріть про символи у кульку першокласника і про те, що вони для Вас означають. У такий спосіб Ваша дитина зміцнюється для переходу у новий «життєвий простір «Школа».

Шаблон для кулька першокласника

 вирізати.

Інструкція з виготовлення кулька першокласника

Зробіть разом з Вашим «школярем» кульок першокласника для першого шкільного дня!

Що Вам потрібно:

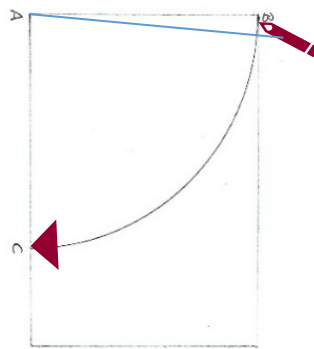
- 1) кольоровий однобарвний картон (A1 або A2)
- 2) олівець, ножиці, 1 метр мотузки
- 3) кольоровий гофрований папір і барвиста стрічка
- 4) клейкий олівець, рідкий клей або двобічна клейка стрічка
- 5) кольоровий однобарвний папір для прикрашання

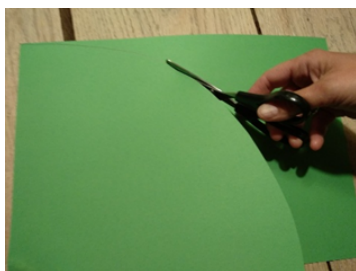
Інструкція:

- 1) Розгорніть однобарвний папір і прив'яжіть мотузку до олівця.

- 2) Тримайте кінець натягнутої мотузки у кутку (A) і проведіть олівцем дугову лінію з точки (B) до точки (C).

- 3) Тепер Ви можете разом з Вашою дитиною вирізати чверть кола із аркуша.

- 4) Нанесіть на один з боків чверті кола двобічну клейку стрічку або клей.

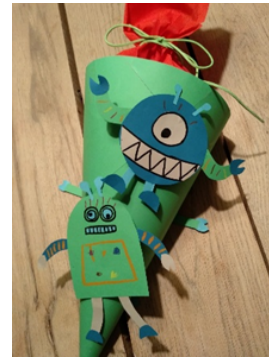

- 5) Згорніть однобарвний картон так, щоб утворився конус. На його верхівці не повинно бути отвору.

- 6) Наклейте прямокутний аркуш гофрованого паперу зсередини кулька першокласника.
Довжина прямокутника має бути на 5 см більшою ніж обвід круглого отвору, а його висота має дорівнювати приблизно 35 см.

- 7) Прикрасьте кульок першокласника речами, які подобаються Вашій дитині. Спитайте про це дитину. Намалуйте, наприклад, на тонкому кольоровому папері улюблені предмети Вашої дитини, виріжте їх і наклейте на кульок першокласника.

Бажаємо приємно провести час!

Дорога до школи

По дорозі до школи є багато чому навчитися

Хоча в сьогоднішні часи багато шляхів долаються автомобілем, дорога до школи - це особливо корисна сфера навчання. По дорозі до школи Ваша дитина вчиться багатьом речам: орієнтуватися, розподіляти час, налаштовуватися на шкільний день, орієнтуватися в дорожньому русі і дотримуватись важливих правил дорожнього руху, розпізнавати небезпечні місця та перш за все розуміти, що рухатись на свіжому повітрі приємно і корисно!

Ті, хто ходить пішки до школи, підтримують гарну спортивну форму і здоров'я, є більш урівноваженими, самостійними і здатні краще зосереджуватися. Батьки виконують важливу роль, спочатку супроводжуючи дитину заради її безпеки по дорозі до школи і подаючи гарний приклад.

У великому за змістом **Пораднику щодо дороги до школи** організація ADAC у наочному стилі підготувала всю важливу інформацію для батьків (до того ж простою мовою) стосовно безпечного і корисного для здоров'я старту у шкільний період дитини: Безкоштовне завантаження за посиланням www.adac.de, пошуковий запит «Schulwegratgeber».

Спільне тренування важливе і додає впевненості

Аби Ваша дитина перебувала в безпеці по дорозі до школи і добре орієнтувалася, Вам треба разом з дитиною потренуватися ходити цією дорогою. Періодично вибирайте час, щоб пройти цим шляхом і добре його вивчити.

Не завжди найкоротший шлях є також і найбільш безпечним. Виберіть таку дорогу, на якій буде найменше небезпечних місць. Тут Ви знайдете деякі ідеї щодо того, як можна добре вивчити дорогу до школи і безпеку дорожнього руху:

Завдання: Безпечний одяг

Світлі і сяючі фарби краще видно автоводіям, і вони є більш безпечними. Відбивачі світла на одязі і ранці особливо добре видно в темну пору року.

Ви можете виконати такі вправи з Вашою дитиною:

- 1) Одягніться разом з Вашою дитиною в темну одягу і затемніть кімнату. Переконайтеся разом, наскільки погано Ви бачите одне одного.
- 2) А тепер поміняйте одяг і надіньте на себе одягу світлого або сяючого кольору: Тепер Ви можете краще бачити в темряві?
- 3) Або зробіть знімок зі спалахом в темряві зі світлим/сяючим одягом, а потім - з темним одягом! Який одяг краще видно на знімках?
- 4) Після цього Ви можете влаштувати змагання з сортування предметів одягу. В один кошик увійдуть всі предмети одягу, які добре видно навіть у темряві, а в інший - ті предмети одягу, які у темряві видно погано.
- 5) Завдання для дитини: Розмалюй одяг і ранець дітей так, щоб їх було добре видно навіть у темряві.
- 6) А тепер поговоріть з Вашою дитиною про те, чому так важливо носити світле або сяюче вбрання.

Шаблон «Безпечний одяг»

Розмалюй одяг і ранець дітей так, щоб їх було добре видно у темряві.

Завдання: Безпечна дорога до школи

Пройдіть кілька разів дорогою, що веде до школи. Обговоріть з Вашою дитиною по дорозі усі правила і небезпечні місця. Ви можете виконати наступні вправи з Вашою дитиною:

- 1) Взяти з собою крейду і позначити всі небезпечні місця червоним знаком **!** Кожного разу обговорюйте причини, аби Вашій дитині було зрозуміло, чому це сприймається як небезпека.
- 2) Можливо, на другий раз Ваша дитина зможе вже сама поставити позначку **!**.
- 3) На третій раз ви можете помінятися ролями. Тепер дитина - це мати або батько, і вона пояснює по дорозі усі важливі правила і небезпечні місця.
- 4) Ваша дитина могла б разом з Вами намалювати дорогу до школи. Нехай малюнок створюється під час вашої розмови: «Що ти бачив дорогою? Які небезпечні місця зустрічаються на шляху? Які місця на шляху подобаються тобі найбільше? Скільки разів нам доводиться перетинати дорогу? В якому напрямі нам треба йти спочатку?»

Для дорожнього руху дуже важливо дотримуватися правил. Для цього Ви можете виконати наступні вправи з Вашою дитиною:

- 1) Вивчайте правила в римованій формі, тоді Ваша дитина краще їх запам'ятає:
«На червоне світло стій, на зелене йди мерщій».
«Поводься поважно, дивися уважно».
«Щоб дорогу перетнути, треба спершу ліворуч, потім праворуч і знову ліворуч свій погляд повернути».
«Щоб пішки йти, є тротуар, і знає це кожний школяр».

Правила також добре карбуються через пісні про правила руху, наприклад, через пісню про різницю між «ліворуч» та «праворуч» Рольфа Цуковськи. Послухайте її разом, наприклад, на ютубі і підспівайте.

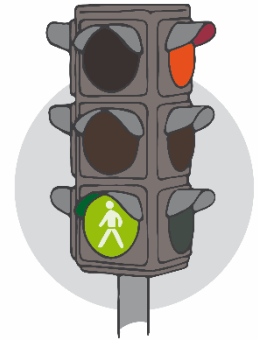
На офіційній веб-сторінці Рольфа Цуковськи Ви знайдете весь текст пісні для завантаження:

<https://www.musik-fuer-dich.de/liedtexte/>

Завдання: Світлофор

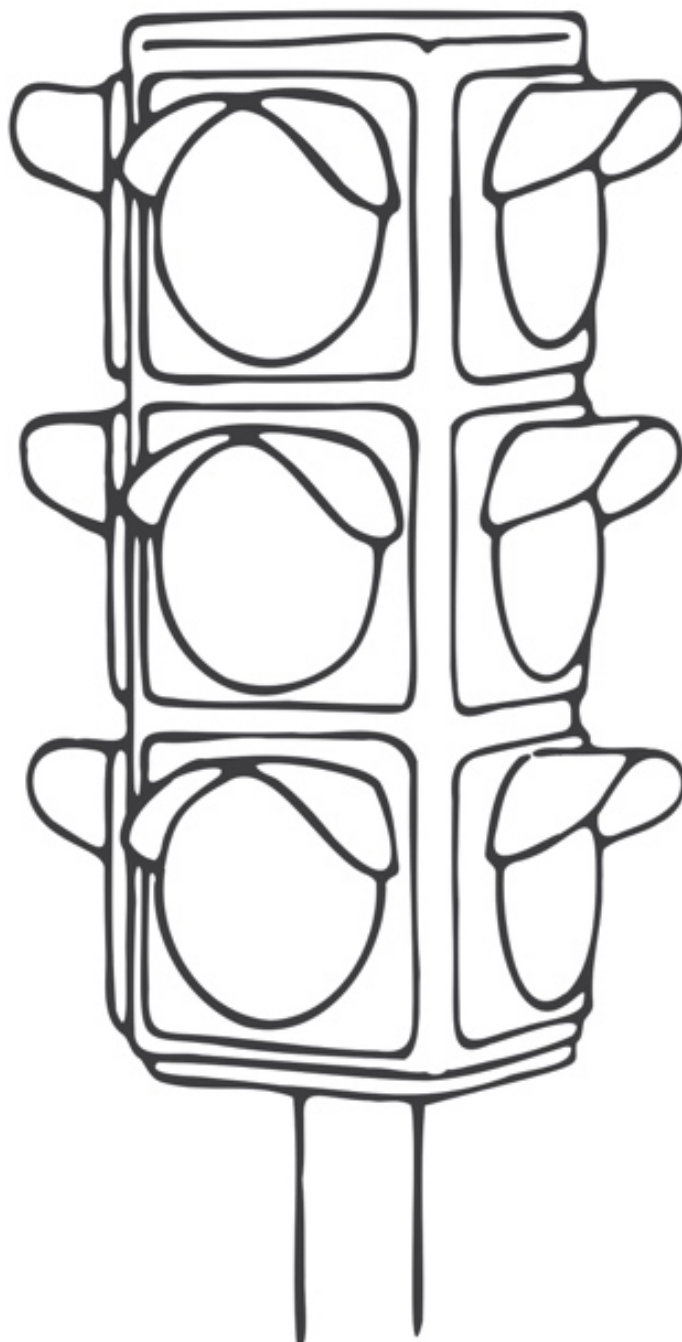
Сигнальні кольори зелений і червоний дуже важливі для дорожнього руху.

Такі вправи щодо цього Ви можете виконати з Вашою дитиною:

- 1) Ваша дитина розмальовує зображений нижче світлофор кольорами червоний, жовтий і зелений.
- 2) Тепер вигадайте разом різні рухи (стрибки на одній нозі, біг підтюпцем, танок, лялька-маріонетка ...).
- 3) Вкажіть пальцем на зелене коло і починайте рух з Вашою дитиною. Потім вкажіть на жовтий і зразу потому - на червоний, коли рух має бути зупинений.
- 4) Тепер Ви можете помінятися ролями! Поясніть Вашій дитині, що на середині дороги не зупиняються, а невпинно йдуть далі, навіть коли світлофор перемкнувся на червоний колір!

Шаблон «Світлофор»

Розмалюй світлофор червоним, жовтим і зеленим кольорами.

Посилання на поглиблену інформацію:

важливі посилання, відповідальні контактні особи, а також інформація на тему «Урок на мові країни походження»

<https://www.braun.koeln.nrw.de/bildung-schule/unterricht/intergration-durch-bildung/herkunftssprachliche-unterricht-hsu>

Інформаційний матеріал на багатьох мовах на тему «Школа в землі Північний Рейн-Вестфалія?»

https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Willkommen_in_NRW_Deutschland_schule_f%C3%BCr_Grundschulkindern/

Інформаційний матеріал на багатьох мовах на тему «Пакет послуг з освіти та залучення»

https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket/578

[https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_\[Arabisch\]/580](https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_[Arabisch]/580)

[https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_\[Türkisch\]/583](https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_[Türkisch]/583)

[https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_\[Russisch\]/581](https://brochure.nse.rvices.nrw.de/default/shop/Bildungs-und_Teilhabepaket_[Russisch]/581)

***Бажаємо Вам и Вашій дитині радощів і всього
найкращого на цьому шляху!***